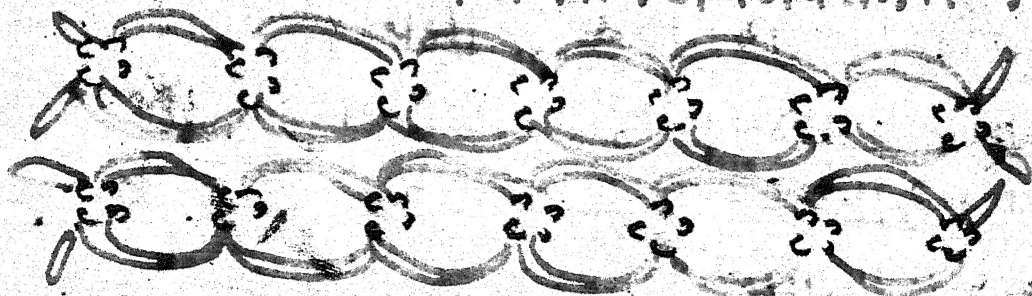

॥ श्री ॥ श्री स्वामि सुख चारं मः ॥ श्री रामः राम

॥ श्री कृष्ण प्रसन्न ॥ शुभं भवतु ॥ राम

॥ श्री राम भ जयराम जय जयराम ॥ ॥

रा. वि. ३६ ७५ सु. वि. १०५

॥ स्वात्म

श्री गणेशाय नमः ॥ श्री सरस्वत्यै नमः ॥ श्री गुरुभ्यो
नमः ॥ नीर्विघ्नमस्तु ॥ चिन्मयानंदरूपाय ॥ जना
र्दनस्वरूपिणे ॥ स्वप्नकाशाय गुरुधाय ॥ आचार्याय न
मो नमः ॥ १ ॥ ॐ नमो साञ्चिदानंदा ॥ जगदादिआ
नंदकंदा ॥ निजांगे अभयवरदा ॥ सद्गुरुराया ॥ १ ॥ जया
चे निअवलोकने ॥ हरपेये काये कपणे ॥ केलें सर्वांगें देख
णे ॥ अनांग देवें ॥ २ ॥ ये कपणी अनेक ॥ की अनेकी ठाकी
येक ॥ नवलकें सैंक वलुक ॥ दुजेन विणें ॥ ३ ॥ जेथें दुजे चि
नाही ॥ तेथें स्फुटी स्तवन काशी ॥ शब्दा सिव ठाव नाही ॥ मांस

सुरव

३

वनकाईसें ४ पाहांतांरुपाचादुकाळु॥ जेथेंनामाचावि
टाकु तेथेंस्तुतीचागोंधकु॥ रिघेलकोठें ५ तेथेंयेकपणें
विणंयेका जैकाजनार्दननुनिजसखा स्तवनीस्तवावयादेखा
नीत्रांकरेसो ६ जैसेंवेदेंआपुलेंआपण सामर्थेंकिजे
निरोपण तेथेंस्तवनीदुजेपण लागेलकालें ७ नात
रीराब्दाचीपदवी लागेशब्देंचिबोलावी कांजिवाचीये
कोपजीवी जीउचिजाणे ८ आतांरुशुशिष्यदोन्ही आ
पुनियांयेकपणी मीरिघालोंजीस्तवनी स्तवावया ९ त
रीदेउनियांआपुलीपुसी मजसामाविलेंआपुलेपोटीया

स्वात्म बरीकपा दृष्टी या लागी करीं १० जे आपुली स्वरूप स्थि
 ती ते करावी अग्नि नवकीतीं ११ जेणें संत^म जन होतीं स
 तुष्ट सदां १२ आतां संतांचे मनोगतीं जें चि बोलां ये स्तु
 ती तरी सांगों स्वरूप स्थिती सुनिश्चित १३ करुनी कटि
 णां शिवे गळा पाहातां जैसी स्फटिक शिळा तैसें जाणस
 कळा स्वरूप असे १४ सां इनी आरद्र ते चारो हो ना उठ
 त भरला ओ हो तैसी ते वस्तु पाहा हो सर्वत्र असे १५ ज
 उलसा इनी निश्चय वसुधा जैसी पुष्कळ तैसें ज्ञेय स
 कळ सकळीं असे १६ गगन सवांशीं स्पर्श परी स्पर्श हे
 ना दिसो आत्मा सनिध तैसा असे आउके विण १७ शु

सुरव

२

न्यलें साइनीगगन सर्वत्रसदांसणें आत्मातैसापुण्षि
णें सर्वदांसर्वी १७ जेंनाउळेस्पर्शनी घसटेनाजनधसणी
श्रुन्याहुन्यलकरुनी संवितीवसे १८ जेवर्ततांहीजगी
ताउळतआउळेसवंगी आंगाआंगलसंयोगी नुरउनि
असे १९ सद्रूपाचिनिजात्मगती जेसांगीतलीस्वरुपाखि
ती आत्ताचिद्रूपाचिउपपती ॥ सहज दृष्टीतीसांगेन २०
सापुनिज्वाळकाचजळा दीपप्रकाशउमाळा असेतैसी
आत्मकळा कळेति २१ कंरविबिंबअस्तुजाये आ
णिप्रभातैसीचराहे तैसीआत्मप्रभापाहे उल्लांतीत २२
नातरीआंधारसुउनिपोटी उष्माचांदिपेंदोन्हीघोंटी ॥

स्वत्म

३

तयावरीजे दशाउठी ते आत्मप्रभा २३ कांजेकासार सुख
निमांगें दिसतें दवडुनि वेगें माजि देखणें सर्वांगें सर्व ३
नवस्त २४ अष्टारें धालुनि माघारी शब्दन रिघतां ब
हरी ॥ भाजी अर्थुअसे जयापरी जैसी वस्त ॥ २५ अउव
सांउनि आरिसा सल्लुख गगना येवढा जैसा तो अस
तुचि नाही होय ऐसा आत्मा तैसा पै असे २६ सदृप वि
दृप दोन्ही निरोपिली उपलउनी आता स्वानंद सांगों
सुचिन्ही ॥ जो आइकतां कामी मन निवे २७ कांसाकरक
नु निवेगकी गोठीचकी जे निराकी स्वादु सर्वांगी सकंभी
तो स्वानंद जाणावा २८ नातरी रतिचिये मती जे होय
सुरवप्राप्ती ते सदां सर्वांगी भोगिती सांउनि रती स्वानंद २९

कांसनेवीणपुडी सदांसवंगिंगोडी आगीजेजेआवी
जेस्वानंदसुरव ३० कांमिनीविणकामसुरव विर्य
खळणेंवीणदेख उपजेतोखेवीणसंतोखे तेस्वात्मसु
खजाणावे ३१ सदचिदजाणीआनंदु हाजइयवृत्तिचा
भेदु परीवस्तुनळेत्रिविधु तेयेकविधुनिजानंदें ३२ म
दुतीरवआणिपिंवकी त्हीनामैयेकीचांपेकळी तेवींस
छीदानंदबोली वस्तुयेकलीयेकलें ३३ जैसेंआपुलें
विमुख नळेआपणियांविमुख तैसेंनळोनिसुखदु
ख सहजसुखसदोदिता ३४ सदातेचीचीदाचिदतेची
अनंद परीवस्तुनळेत्रिविध तेयेकविधयेकलें ३५ तेदु
जेनविणजाणें उपजतांयेकपणें सुरवासुरव त्वसपुणें

स्वात्म तेश्वसं वंद्ये ३६ जेथें ध्यान अवघें सरें ध्ये ये वेग कें न सुर
४ रे ध्यातां सर्वांगें विरे विराले पणें शि ३७ दृश्य द्रष्टे सि
मिळे तव द्रष्टे पण ताका कळकळे द्दनि येक पणें मां वळे ॥
निर्विशेषी ॥ ३८ ज्ञाता ज्ञेयी ज्ञेय तें जडे तेथें ज्ञान लाजलें
बापुडे ॥ वस्तु वस्तु त्वं आगाडे वेदने विण ३९ प्रमत्ता आणी
प्रमाण दोन्ही जाळीं अप्रमाण प्रमये सिकारण आकार
णें जालें ४० ते सें सिद्ध स्व रूप असता ते जेणें प्रकारें येहा
ता ते साधन ही तत्वता सांगें न आरका ४१ सुमनसां गुनि
वेगळा गुणें विण गुंफि जे परिमळा तै सें आत्म साधन केव
ळा स्वात्म सिद्धीचें ४२ लहरिया लहरी आळंगिजे तेथें आ
ळिंगनी ना उळे दुजे तै सें आत्म साधनी जाणिजे स्वात्म सि

धिचैवं ४३ अकंकारुसोनयामिके तेथें मिळणी दुजेनाउ
के ॥ जेसीयाअखंडरतिफुळे तेजाभसाधन ॥ ४४ ॥ जेथेज
तळोंनसकेज्ञान तेथेंकैवेंध्येयेध्याताज्ञान येलागीवस्तु
चें साधन वस्तुचिहोये ॥ ४५ ॥ लोहोकामेंलोखंडघडे तेंसी
वस्तुचेंचिहोये ॥ जेसें सूर्याचिनिउजियेउं ॥ सूर्योदिसे ॥ ४६ ॥
सुवर्णाधन कांधनेंसुवर्णी ॥ तेंसें वस्तुचें साधन वस्तुचिहो
ये ॥ ४७ ॥ तेथेंबाहुवीणखंड प्राणेंवीणधांव मनंवीणभाव
भावनाजेथें ॥ ४८ ॥ शब्देंवीणबोली चरणेंवीणचाली दृष्टिवी
णआही दृष्टनिशोभा ॥ ४९ ॥ क्रियेवीणकर्मेदानेंवीणधर्म
धारणावीणउपशमा मांडलादिसे ॥ ५० ॥ जेवीयेकपणेंतंतु
अनेकपदुतोचिहोतु तैसीएकामताजगांतु लक्ष्मीजेतें

स्वात्म साधन ५३ जंवरुत्तिसी अखंडतानघडे तंवसाधनीसाध्य सुख
५ कैचेघडे जैसेमंगलेंपात्रको रडे मरितां चिरिते ५३
घटीचेंआकाशजैसे सदांमहदाकाशीवसे घटमंगीअम
गीअसे जेथिंचातेथे ५३ जोघटजैदेवयोगेफुटे मग
घटाकाशलागेनीटबारे तेंचिमहदाकाशीमेटे येरव्ही
कायचुके ५४ तैसीआकारीनिराकारी वृत्तिअखंडतें
धारणधरी तैसाध्याचासाक्षात्कारी कार्यसिधी ५५
तयमावसाधने आत्मसाक्षात्कारीचेंअंजन सैंहातव
सलियानिधाना हाइलजैस्वये ५५ सुर्येकेलादिवस
जळंबिंदुकरीपाउसु कांष्टवीकरीउल्लासु स्वात्मत्वाचा ५७
तैसीसाध्येचीसाधन जंवरीनयेअनुसंधान तंववांचुनि

मन सद्भावनाही ॥ ५८ ॥ जेथें स्वरूपाची नास्तिक्ये तेथें
चिसाधनें देख तेथें चिआणिली आस्तिक्य आत्मत्वाभि
५९ चिंतामणीचा हिरा नजोडितां येधरा मीनली जळंका
रा नबाणेकवणू ६० जेथें जगचिब्रंलूनव्हे तेथें चिब्रं
लूनव्हे राहे तरी कवण न पाहे सर्वार्थभावे ६१ आकाश
चा दर्पण सन्मुख जोडिलें सपूर्ण तरी सस्वरूपकवण पा
हो विसरे ६२ तेथें न पाहातां स्वरूपभासे विस्मरणामा
जिते चिदिसे कर्म क्रियेहि सरिते लागले सदां ६३
तेसां उितां सां डिलें न जाये जेव्हे सांकितां अधिक चिहो
ये देहाचा देहेप्रमुनि शोषखाये सहजान्वये स्वभावे ६४
कांमुळां फळांचा परिसु जोडिलिया स्वप्रकाशु तरी सु

स्वात्म

६

उटीबाणितांउल्हासु नकरीकवणु॥६५॥ कांकल्पतु॥ सुख
चेंसाउ सुवाससुंदरआणिगोउ॥ मिनलियाइंद्रियांचे॥६॥
कोउ नपुखीकवणु ६६ तैसापरमात्मापरेसु सर्वरूपे
रूपसु॥ जोउलियाडोळसु॥ कवणउहेसांकी॥६७॥ याला
मीजेंजेंप्रतिमा॥ तेथेंप्रगटेपरमात्मा॥ हेगोडीआत्मधारा
मा॥ निर्मनंसीरमावी॥६८॥ जैसेसूर्याचेकिरण॥ सूर्यापुढें
धांवतीजाण॥ जेप्रकाशसूर्यपण॥ अधिकअधिक॥६९॥
कांरत्नाचीकीळा॥ रत्नावरीवाढेप्रबळा॥ तेणेंरत्नासिचके
वळ प्रबळताओणी॥७०॥ कांचंदेनाचावासु चंदन^{नि}होण
सु धांवेतेणेअतिप्रकसु॥ चंदनआणी॥७१॥ कांअग्निचिया
ज्वाळा अग्नीवरीवाढल्याप्रबळा॥ तेणेंअतिरूपअनिळा

आणिलें जैसों ७२ तैसों विअप्रकाशि तीयागमस्ति ॥ त्यचे
कीर्ण नानावकी ॥ तेथें नास्तिकता जेदे खती ॥ ते मृगुष्टिक
७३ हे विदनाचि किळ ॥ तेही चराचर सकळ ॥ असि कळानदि
से ते समूळ ॥ पडळ हृष्टी ॥ ७४ असो हे सवर्णां चिखोटी ॥ करू
निघातली वधू चिया कंटी ॥ तेणे ते गा गो मटी ॥ दिसे काय ॥ ७५
मातीची चकरूनि मृषण ॥ अंगप्रत्यांगिलेणें ॥ बाणलिया सुं
दरपण ॥ शोने सिये ॥ ७६ तैसें स्वरूप जें निर्विकार ॥ त्यांचे स
र्वंगभूषण चराचर ॥ तेणे सिअळंकार लें मनोहर ॥ स्वरूप
चिभासे ॥ ७७ चंदनाची संनिध साडे ॥ नमोडतां चंदनत्व घडे ॥
तैसा वस्तूचे निआगे प्रपंचु वाटे ॥ तटपतेसी ॥ ७८ सुवर्णआ

सात्म

जिभूषण तेथें काय आहे दो नियण प्रत्यक्षाहतां कां कण सुरव
सोने विदिसे ७१ स्वयंभयद पाहतां दिठी तंतु विहोय भेटी ७
जैसि आवळो कितां सकळ शृंही स्वरूप विभासे ८० सागरी
भरिते दाटे तेणे सागर वचटे की वोहटे तैसि जग दाकरें प्रगटे
ईश्वर सता ८१ तैसि अे सिया संतीती इंद्रिय कर्म विप्रवृत्ती प्रवर्ततां ती
स्थिती बाधुन पवे ८२ चंद्रकायचां दिणे नहारये सागर लहरिया स
वलोये तैसा इंद्रिय कर्म आत्मा लोये किं प्रगटे स्वये ८३ याला गिउ व
डिया दृष्टि पाहतां दृषा सिनहे भेटी नावरूपाची श्रीष्टी देखता हीन
ही ८४ सुवर्णाचे ह्यणती नाग तेना गन दूती सोनेचांग तैसे
दृश्याचे देखता आंग दिष्टा विदिसे ८५ ह्यणे म्या सोने विपाहावे
दिठी तरि पुढे ठेविजे खोटी परिखोटी वेगळी भेटी सुवर्ण न घडे ८६

नैसें जग हे पर तें न्यावें मग आत्मत्व म्या पाहावें तरिकां कण आ
दुनिकरावें सुवर्ण आतां ८७ तरि आठ वावे हे आठ्ठाठी सं
कल्पें स नियात उठी यहूवी आठितां नाठितां दिठी सोने दि
से ८८ तरंग लहरी मिळे तेथे विजातिये ना उळे ते वि
सकळी सकळ मिळे स्वात्म भावे ८९ द्याया मंडपी चीवि
चित्र सोर्ना ते दीप विणे दिसो कां नयना तैसि प्रकृति कर्म
गणना स्वात्म प्रभा ह्यणिजे ९० मंडपी जें जें दिसे तें तद
पें दीप प्रभा अभासे तैसा जग दाकारें प्रकारें निर्विकार
आत्मा ९१ तेथे देवाचें देवपण सरे भक्ताचें भक्तपण नुरे
तही भजन उरे निर्विशेसि ९२ उदकाचें मोती होय ते

स्वात्म

येउदकपणनिशेषजाये तहीहृणतीपाणीआहे अतिदिनी
प्रभा १३ काशीहृनिपरतळीकापडी तौगावोयेतीयेउनिगुटी
तहीयानाखेयनसंडी क्षेत्रत्यागे १४ काअमृतसेविजेनराते
सेवितोनिनिशेषसरे परिआमिअमरत्वउरे अमृतविणे १५
तैसिधिदेउनिभेटी सर्वसाधनताकाळवोटी तेआत्मसि
द्धिवरिउटी सहुरुभजने १६ हेअद्वैतभजनकोखेडे अ
नुभवविजाणतीपुटे येरेपरितेविकानडे मंदभाग्य १७
पाहेयाचंद्रकीर्णवअमृत तेणेचकोरहोतीतुस परिवा
यसकायतेथे अधाधरिती १८ चंद्राकारतुष्टीकरी ये
राअंगदेउनिकायकरी जेजैसाअधाधरी तैस्यापरिसंतु
स्त १९ वाचरसकळफळखाये परिनारेकआइरुनिजाये

सुख

॥

तयाचें अभांतरि नो हे ठाउ के तया १०० तैसि आत्मसाक्षात्कार
ची सहुरु आधीष्टान सिद्धि तिकाळची ॥ घणउनि सध्या वरिती
येची सेवा घडे ॥ १०१ ॥ ब्रह्माहूनि अधिक गुरुसि आले ॥ ब्रह्मा ब्र
ह्मत्व जयाचे निबोले ॥ याला गि भजन वहिलें ॥ सायोज्यमा
था ॥ २ ॥ जे काळा सिना कळे ॥ जे शेदे खोन सकती बुध्या
दिसकळे ॥ विवेकाचे मंद डोळे ॥ गुरुअंजने विणे ॥ ३ ॥ जे
न प्रकारेतरुणि ॥ जे न बोलावें वेदवचनी ॥ येवडीये गुरुवस्तुवादा
नी ॥ दयाळुवें ॥ ४ ॥ जया सूर्याचे निपकाशे ॥ नदिस तिकाळ गणना
भासे ॥ जया सूर्याचे निदिसे ॥ उत्पति प्रच्छयो ॥ ५ ॥ जया सूर्याचे नियो
गे ॥ जगी कर्म ही मंदादुगे ॥ हरिहरा ॥ चेही वेगे ॥ आयुष्यहरी ॥ ६ ॥

स्वात्म जेणे गमना गमन वेगें सी। चिरंजिवी याचें आयुष्य ग्रासी। सुख
॥ ९ ॥ मग ते हि लोक काळ फांशी। बांधो निघालि ७ जया सुया
चे निआगे। स्वाहा स्वधा चाले वेगे। यालागीं सुरनर स्वांगे। ॥ ९ ॥
पावले तृप्ति ८ जया सुयाचे नि संगे। दिसों लागती सक
ळ ही जगे। बाळग्रीचे नि संयोगे। दुबळें दिसे ९ गवाक्ष हा
रिचें परिमाण जेणें सूर्य दिसती जाण। येळ उंच काशाचें म
हिमान। जयाचे आंगी १० परी त्रैलोक्य व्यापिणी वस्तु पाही
दाखवा वया कांठी। कोण्ही तरी लाई। दिसवी तकां ११ जे
सर्व त्रसदां उमसे। जे कोण्हे हि काळीन दिसे। ऐसें न करवे चि प्रका
शिं ॥ जयाचे नी १२ ऐसी वस्तु सूर्याचे नि प्रकासें। ते सद्गुरु
कृपा लेसें। आपणां सगट मासें। त ह्मण जग १३ ज्याचिये

रूपेचा पोंढी तरपती सुर्याच्या कोरी नदिसे ते दावी दिठी
कपाळुजो १४ वेदुविहीत ते चिंत्तले वेदवचनी जग उधारिले
बणभ्रिमांचे विले मार्गवेदे १५ वेदे द्योतिले कर्म वेदे प्रति
दिला धर्म वेदवचनेनेंम जागातेनेमी १६ वेदुशब्दप्रति
वाअर्क वेदेतिखटकेलातर्क वेदवकेलांकु तोणळजागला
१७ प्रपंचपदार्थजाण वेदेचिकेलेअभिधान वेदस्तवज्ञान
सज्ञानजाले १८ येव्हउंजाणिवेचिहान घरूनिघेउ विबोला
वस्तुनांव तवउलथुनटाकीसीव अविद्येची १९ आत्मा
साच्चिदानंदु हाहिअत्यधारेतिचाबोध आत्मानामाचा
अनुवादु करितांवेदुथोटावला २० नित्या नित्यावीखरपरा
करितांनामाचीप्रतिष्ठा नव्हे विमगउफराटा लाजिलावेदु २१

स्वात्म

३०

हृत्पणोनिवस्तु चियापादा नचलतिवेदकचनवाला बालांगी
नेचीनेतीयाविष्टा परतलातो २३ असेजेदानेनबोलवेचि
राब्दे तैसद्गुरुपादप्रसादे निद्राब्देचिक्कावदे मौन्यविण
२३ नचलउरुहूपेचिकरणी मौन्यचिबोलवीकचनी जेअय
मध्यजवसानो ते येसीराद्वा २४ वस्तुवाचुनिकांती मोसंत
उचलेनाली मारितोराद्दुकवणेठारो उपजेलसांगा २५ साय
रुजवधापरतासरी मणकासयावरीचालेलहरी तैसावस्तु
विणराद्दुकसरी शोभतीकोवे २६ प्राणनिरोधजा
या तैथैनिमिष्यानिमिष्यकोठोरारो तैसीवस्तुविणकाये
वाद्दाराशिवासा २७ यालगिंदेदविक्कांनजे जेसद्गुरु
माउजिये वांचेचियागांमी मौन्यविण २८ मनदेरिवया लि

सुख

१०

लि

यौ ३ गोजाये न देखि लें भ्रवणें पाहे मनां कल्पितां राहे प
दार्थकवणु २९ तया मनां पासी परमार्थता वस्तु सर्वत्र
सागतां परीन कल्पवेचि सर्वथा औंश मात्र ३० मनसि
वस्तु विसोय धरितां गजबजिलें ठायें कांही न लाही निराहे
थोटा वले ३१ वस्तु सांगतां मागे पुढें पाठां तां कांही चना
तुजे मग मां बावले वेंडे मन ची लोय ३२ ऐसी मना विभव
स्था नाना हेतु कल्पितां परी वस्तु चावारा सर्वथा न लफे
चि कांही ३३ तया स दुःख लपा सारें प्रतीतिचा प्रत्ययो स्फु
रें मन मन पणा विसरें विसर ले पणें सि ३४ जया स्वरुपाची
गोडी लागल्यां मन न सोडी अधिक अधिक दे बुडी स्वानंद
ओही ३५ तेथुनि मन मां गुती उठी परी तद्वपतची न सुये मिठी

स्वामि जबलोकितोसककच्छी स्वरूपविभासे ३६ जैसाघटबुज सुख
 ३३ लासागरी तो निचालियां बाहेरी रितकैसीयापरी रिधी ३७
 लहि ३७ जक्येकदेरीअसे जरीघटबाहेरी निधोउमसे व
 स्तयकाणलेंपूर्णवसे मननिधोकेविलाहे ३८ ईकापरिसा
 तेसंकरी तेसोनेचिहोनिउठी मग ईलेपणपाहांतादिई
 कायलेखंडोइल ३९ तेसीगुरुछपानासिहोय मगव
 स्तबेचिहोउनिराहे तेथुनिचरावरजप्डीपुह तहितेन
 यननपणारी ४० यापरीचंचकमन सहुक्यासमाधा
 न आणीतेविवंचन ऐसीतयाची ४१ काकसुरनरांतैस
 पोकरी काळज्रोष्ट्यातैसवारी काकहरीतरांतैमारी मा
 रकपणे ४२ काकअमरातैगिळी काकमंतकातैसकी

काळप्रकृयरुद्राचीलेही सकाळेंकरी ४३ काळब्रंत्ता
तेखाये तेथेंरुद्रादिविधाताकेविराहे ब्रंत्तांअव
तीजेहोय तेकाळाचेंखाजे ४४ ऐसीयापरीप्रौढी काळ
अमरपैमोडी मगसुन्याचिहिनरती मुरडुनिरवाये ४५
यापरीकाळदुर्धर कोण्हीनसकेआवरुं तोकाळहीहो
याआज्ञाधारुं गुरुकपेचा ४६ गुरुकपेचियासद्रावा
काळकरुंलागेसेवा अनित्यनासुनितेकां जगचित्तवेदा
ची ४७ ऐसीसेवाकरीसंतोषें उत्तराईनकोळणैहरिखे
तंवकाळकाळपणांमुके अनित्यनासौ ४८ नवलगुरुनें
कृपाकिजे कोळेंचिकाळानिवारिजे काळातितउरिजे
आपणपैंखये ४९ लणोनिकाळाचियामाथां आठेगुरु

स्वाम

१३

कपेचिसत्ता यालांगीकाकाचीनियंता सद्गुरुस्वामी
काळकरीसेवा॥ ऐसागुरुचरणीनावधरावा यालांगीम
कसंतवेषावां प्रार्थितुंजसें ५१ जाहलियाकार्यासि
ष्टी सेवेसिनव्हेआवधी स्वताविक्रमजनविधी मज
वीतसें ५२ जेथेंदुजेनायेक तेथेंकायसेवेचेसुरव स
णालतरीकवतिक ऐसेंचिआहे ५३ वरावरपणांचासो
हका बोसरोनजायेतयाविकळा तरिओगिलेपणवेळावे
कां सोहळेनविणेंओगी ५४ रणीसुराचीख्याती होय
रणभुमीसमाप्ती तज्हीविजयश्रीयेचीकीर्ती रणेंवीण
ओगी ५५ पुरुषहाय्यासंगप्राप्ती कामिनीवाहेगर्भसि
मुती नित्यसंगेविणगमचिकीर्ती मिरवीजगी ५६ स

१० सुरव

१३

सतराविचें अमृतपान करी तो चिजाणे जाण तेथें आपुली गो
डी आपण भोगिजे जैसी ५७ तैसें अज्य अज कुभजना कां पूज
पूज कुपूजना नुरो नियां श्री गुरुचरणं भजन आहे ५८ जें
शी चोराची माये प्रकटर उंन लोहं परिष्ठांतुच्या आंतु होये उ
का साबु कसी ५९ कां रवि बिणी गर्भा चिटी बाहेरी उम सोने
दीगांठी परी संभवला आहे पोटी हें ते चिजाणे ६० विरवाचें
मार कत्व जैसें विरवा आंत बाहेरी न दिसे परित्या माजितें
असें त दपेंची ६१ तैसी गुरु भक्ति मावना आत कोने दि
तां मना अरवं उपें भजना भजतु चि असे ६२ अगाज या ते ल
पती माया जें सनही नये आया पाहों जातं विधातया व्य
क्ती नये ६३ संत ल्मणों तरी न दिसे असं त ल्मणों तरी अभा

स्वात्म से नावरुपाचेंपिसें लाविलें जगा ॥ ६४ ॥ संजमाचें दाऊण ॥

१३ दोराआंगीसर्पपण ॥ कांनसताचिदिसेजाण ॥ छायपुरुष
गगनी ॥ ६५ ॥ जैसीजउलीचिव्योमा ॥ नसातिचिभासेनिहि

मा ॥ कीं सूर्यबिंबीकाहिमां ॥ नस्यितोअसे ॥ ६६ ॥ ऐसीनापि
लीचिअविद्या ॥ नासावय्याप्रबुद्धा ॥ धीवंसानहेंसदा ॥ सि

णतातियोगी ॥ ६७ ॥ आणुलीदेहाभिमानता ॥ तेमायेचेंस्व
रूपमुख्यता ॥ हेचिजिवाचीबद्धता ॥ निश्चियेसी ॥ ६८ ॥ माया

निरसीनमिसाचार ॥ अणेतोमायामोहीलनर ॥ तोछायेचेंछे
दावयासीर ॥ शस्त्रघेउनिष्ठावे ॥ ६९ ॥ शस्त्रघेउनिष्ठावेदावेवेगे ॥

ऐसीमायाहातींनलागे ॥ नाहीह्मणतांलागे ॥ हरिहरादिकां ॥ ७० ॥

देवीगुणमईगुणकार्या ॥ श्रीकृष्णालागेहेमममाया ॥ अतीदु

सुख

१३

स्तरतरावया ब्रंलादिकांसी ७३ ब्रंलाकरीश्रीकर्म स्व
कन्यादेखोनिउत्तम मगसरस्वतीसीजकर्म कसुधांवे ७२
जोकांश्रेष्ठयोगिया लासिव्यामोहिलेमाया तोहीसीरुपें
विलया ताकाबनेला ७३ जोकांविछुन्निकावया तो
हीमायामापुनि वंदेचेस्मशानी विनायलेवसे ७४ ते
सीहरीहरमाया दुर्जयलेनयेचिआया तेचिसदुरुकपा
जालिया उभीचिविरे ७५ गुरुचेसाचारधरिलेपाय माया
मुखचिदारबुनलाहे विमुखतहीउरोल्लहे हेंहिनघडे ७६
जावचनप्रतिमाया उरीनउरतांगेलीविलया जैसीबंध्या
पुत्रराया पाहातांनपाहातांनाही ७७ मांयानांवरुपाचा
बंडबा आपुनिपुढेंकरीउभा तरीसदुरुकपेचीप्रभा तेस

स्वात्म-रूपविदावी ७८ रात्रीजापुल्याप्रौढी आंधाराचें व उद्य सुर

३४ जी परिसूयसिमोरअर्धघडी राहेंचिनसके ७९ मुक्ति
चारजताकारु प्रतक्षदिसतांगोचरु परीयेकुतहीअळकारु
अघटमाननघटे ८० क्रांमृगजळाचें जळ भरलें दिसेप्र
बळ परिसाचारपणांचातिक तिंबुनसके ८१ तैसीदि
सतांहीमायापुढें सद्गुरुकपेचेनिअजियउ पाहेंजातांतका
ळउडे अभावपणे ८२ अविद्यायेहिदाब्दी आपुलेनाहीप
णप्रतिपादी परिनास्तिकांनास्तिकसिंधी सद्गुरुकृपा ८३
ऐसीनासालियाहिमाया अधिकभजवीगुरुचीया तेप्रती
तिविभजनढांया स्वभावेआणी ८४ ज्याचीप्रतितीला
हिजे तेथेंउपेक्षाजेकांभजिजे हेअनुभविविजाणिजे

ये रां अघटमाना ८५ सिद्धी जाहा लिया साधना सह
जचि टै वी पडे जाणा तैसें न रहे गुरु भजनं प्रतिती सेवे ८६
कोस्तन सेवने अवस्था सर लिया ते माता प्रजावे की स
र्वथा ववडुनिदिजे ८७ देव प्रसन्न होय तब पुजावा भगका
येने उनिविकावा नदी उत्तरोनि फोडावा परोल कैसा ८८
उंजी बांधेत वत्तो पुज्य भगमाना वा अवरादिज की रणी वि
भांती तव तो गज भगकाय को लहा लभणावा ८९ जो देख्य
चें मरण चुकवी त्या सी वेदु पितर लें मानवी जो जन्म म
रण चुकवी त्या सिकाय येक न भजावे ९० जिउन अमर वि
असे त्या चें मरण नासलें कैसें जीव जीव पणां नुमसे या

स्वात्म • नावमरणनिरासु ९३ जयासिदिग्मुमुचढे तेवाटसे सुख
९५ उनिजवाटेपडे तेउमजउनिरोकेउं मार्गस्तकिंजें ९२ ९५
कनकबीजसेविल्यां भुलिजेआपआपणियां तोसाव
धकिजेप्राणियां स्वस्थितीजेवीं ९३ तैसीमायामोहो
प्रमे नाथिलिंचिमानीजन्मकर्म तोजयाचेनिवचनध
में स्वात्मत्वेपावे ९४ यालांगीदेवादुर्जयमाया॥ तेज
गउवाळेसीविलया॥ सद्गुरुकृपाजालिया उभीचविरो ९५
जेथेसद्गुरुकृपादृष्टिपाहे॥ तेथेमायाममताकैचीराहे॥
यालांगीगुरुसेबनें होये सवार्थसिद्धि ९६ जयास्व
रूपाचिगोडी इन्द्रियेनेणतिचबापुडी जेंविषकदमीबुडी
देउनिठाती ९७ जैस्वरूपसुखकही इन्द्रियीचाखिलेना

ही तें गुरु कृपे स्तव पाही। स्वसुख से विती। ९८। जेथें इंद्रियां
रिघतां सांकों। तें इंद्रिय दारा सुख जो उ। ऐसा सुदुर्लभ प
जिये उ। अलक्ष्य लाभ ९९। तरी पथक पथक इंद्रिय रती
प्रवर्ततां अपुला लावणी। आत्मसुखाची प्राप्ती। अ
खंड लाभ २००। दृष्टि स्वप्नावें घेरुप। तवरुप चिहोय स्वा
प। जें सद्गुरु कृपे चादिप। दृष्टि तें वरी २०१। दृश्य देखौ जि
ये दृष्टी। तव दृश्य लोपे दृष्टाचि उठी। ओं सि निर्विशेषा त्रि
टी। गिळुनि पाहे २। ओत्र बधारणी शब्द। तव शब्दा सर्वा
गी निशब्द। यापरी परमानंदु। श्रवणाधी सिद्धी ३। सुमना
नये तां जो वासु। परममकरंद सुवासु। तो आंण द्वारे निर्वि
शेषु। ओगमि से ओगवी ४। रसना रातली अवडी। ते मि

स्वात्म द्या विषयत्वाचित्वाकाढी मग अर्प्यांतरिलगोडी स्वस्व
३६ खेसेवी ५ ताट तो कापरवी अवचेचिनिवित्रापवाढी
मग जिखेचोरुनिगोडी रसनारससेवी ६ जेजेअउकेअं
गी तेआंगचिहोयवेगी ऐसेनिस्पर्शसिवांगी सदा नंददा
७ वाचाउठोनिचौपटे परिमोन्याचिमिठीनसुटे शब्द
पळतेसवेत्रकटे निशब्दवस्तु ८ कराचीक्रियाकरा
णी निफजतीचित्तचिंतामणी तेणेंअकर्तेपणाचिप्रा
णी खवळलीउठी ९ जेजेउपजेकरणी तेअकर्तेपणा
चीपरणी मगअहेताचियेधरणी सुरववासेंवसती १०
निश्रवकाचाआंगवरी चपळपाउलांच्याहारी चालती
जेचालहरी क्षिराब्धिमाजी ११ शायनाचाअवस्वरी

सुरव

३६

सेजपरेपरेचियेउपरी जाणपणघालुंयाबाहेरी स्व
सुरवेनिजे १३ आकाशाचाआंगावरी वायुनानाक्रिडा
करी पसीकांहीगगनाबाहेरी पाउलनघालीं १३ ते
सीईंद्रियेकर्मप्रवृत्ती निफजतांहीहातोपाती परी
निजांगाचीसंगती सांडिलीनांही १४ तेणेंसीचक्रि
याउपजे तेणेंसीचकर्मनिपजे तेणेंकामकाजें ककचविस सीच
रे १५ स्वासोश्वासाचेंपरिवार तेनिव्यापारेचिव्यापारे
निमिश्यानिमिश्याचेनिविकारे निर्विकारेचितरती १६
जैसद्गुरुकृपाधडफुडी तैअतीईंद्रियेजेगाडी तेईंद्रिये
कर्मोउघडी उदासराहाटे १७ आकाशव्यसिंधुचिह्ना

स्वात्म चाहे॥ तरी असा ध्यतेंसा ध्य होये॥ यालांगी धरोवें त्याचेण
ये॥ निजात्म भावें॥ १८॥ तोकाळचा आकळिता माये तें निर्हा
३७ क्कित्ता मनाचा नियंता॥ तोचिये कु॥ १९॥ तो वेदाचा वाचकु
॥ अकचा आदि अर्कु॥ कीं ईद्रियांचा द्योतकु॥ सप्रभापणें २०॥
याला गिंकार्य सिद्धिचे माथां॥ मज्जावें जी गुरुनाथा॥ बोलि
लो॥ ते अवस्था॥ ऐसी आहे॥ २१॥ सकळ साधन गुरुमजन॥ सा
ध्याहि वरी गुरुसेवन॥ गुरुवांचुनि ज्ञान॥ विज्ञान न घडे॥ २२॥ गु
रुनिरोष परब्रंल॥ गुरुआज्ञा सकळ कर्म॥ गुरुसेवा तो स्वधर्म
सवर्थासिद्धी॥ २३॥ ते गुरु लपेवि गोडी॥ घेगळे पणें आणीली
जोडी॥ तरी नागवण चिरोकडी॥ आली जाणां॥ २४॥ जे सागु

सुख

३७

कामाजिलदगु। सर्वांगेजालागोउ। तह्नीपरिपाकीत
थनिवाउ। वेगळपणाचें २५। कांजांबेयाच्यापोटी। असती
सारेचियारबोटी। परित्याहिमाजिअसेगोटी। तैवेगळीचपे
२६। कांसोजवळहिरासुधु माजिअवलक्षणाचाबिंदु। तो
अमोलीकवीपरीमंदु। होउनिठाके २७। कांघतामाजिघा
तलेंलिंग। तेंतदृषविदिसेसांग। घरीवेगळेपणाचेंआंग। अन
सुटदिसे २८। निद्रानिद्रापणेंसुखें। आंगेनव्हेचिनिशेपे।
यालागीवेगळेपणसंतोषे। सांगेंलाहे २९। तैसाजालसु
खेंसुखीआहे। ऐसासुखत्वेंकुजेंलाहे। तरीवेगळेपणेंचि
राहे। सुखवेदनेसी ३०। लवणलवणेमीगोउपणी। तरी
मीही। मीळालेंमिळणी। तेणेंखादेंवेगळेपणी। द्योतिला

गवो ३१ चंद्रतोरखेंदेखोनिकळ तल्ली तोचेंद्रपणावेगळा ॥
 चंदन तोखेंपरिमळा तेंचंदनला मुके ३२ हिंयुस्मणेमीदुर्ग सुख
 धू तेतोवेगळेपणेंशुद्ध अनंदुअणेमीअनंदु तेंअनंदविग ३८
 बा ३३ तैसें सालीकाचेंभरितें कांसुरवसुखपणेंदावीसुखा
 तें परीजाणअज्ञानतेथें ज्ञानरूपअसे ३४ जेंकांसृअवधेनि
 जळे होयकाष्टपणांवेगळें परीलखलखीजेइंगळें तोकाष्ट
 लेशुकी ३५ कापुरअभिनिमिळें तल्लीकापुरलनमावळें तेअ
 तीदीप्तउजिळें उरलाईसे ३६ लवणजळीमुरे परीखादु
 जळवेंथावरे तेंलवणजळाकारें उरलेंदिसे ३७ तैसेंसुख
 येकअहे जेथेंप्रकटहोलाहे तेथें ज्ञानदीसताहे अज्ञान
 रूपे ३८ अज्ञानज्ञानतोंनळे लरीसुखकवणंगहोताहे

तेथें सात्विकविनिफुंजों राहे अज्ञानज्ञानें ३९ तरी ज्ञान
ऐसा ठसा ते अज्ञानाची उत्तरदशा जैसी कजु सेंद पारिपा
के जैसा गोडी येत जनी ४० मुग्धवप से चेबाळ तेची वयले
अतिचपळ होय तेवी केवळ अज्ञानज्ञानें ४१ लोखंड
निखळ कळ्यावर्ण। त्याचें सोजळ होय दर्पण। ते सें अज्ञान
ते ज्ञानपण। परिपा केला हे ४२ तैसा आत्मसुखाचा सुख
लेमोगे। तें अज्ञानरिघाले ज्ञानाचें आंग तेही बो संडिती ते
बाग साचार मिळणी ४३ अज्ञान ताकाळ जाये परी ज्ञान
अती सबळ राहे। जळगार जळी विरोनि जाये। परिमोती नवि
रे ४४ उदकाचे मोती मोलाचढले। तेवनी ता अथरी फांसापडि
ले जैसें ज्ञ। तेपणें सज्ञान डाले। तें अपाउ आले अभिमाने ४५

स्वात्म मृद्गां उदेहिरवेंगळे तें ताकाळ मृत्तिके मिळे आजि लें तें जाति सुख
 ३९ काळें मृत्तिकानळे ४६ निखिळ विमृध्य ज्ञान ऐसा वरि
 रूपें अभिमान स्फुरेतें भवमूळ जाण ज्ञान रूपें ४७ जाहालें १९
 निज्ञानें मी मुक्त मानी मनै तो ज्ञान बहू लगे उपनिषद् आय
 ४८ लोहाची बेडी तोडी मळवडी सोन्याची जडी तज्ही बाधा
 तज्जरी रोकडी जैसी तैसी ४९ रवेराचा शुळ मारी ना काय चंदना
 सातारी तैसें ज्ञाना ज्ञान दोही परी बाधकची ६० जंकी प्र
 तिबिंब वुलें उंसाचे तें बाहेरी निघाले देवांचें स्मरण तीत
 या मुरवांचें मुक्त पदहें ॥ ६१ ॥ आधी बंधुचित्त साचना
 ही मां मुक्तता मानावी कुवणाचे ठारी हें न घडत मानजे
 ये पांही तो ज्ञान ही न बंधु होय ॥ ६२ ॥ तरी जें शुधस्

रूपज्ञान तें वृत्तिरूपें धेअभीमान तें वरिष्ठाचें हिक्वन ॥
नमानी ज्ञानें ५३ तेथें आपुली अवस्था ज्ञानें प्रतिपादी स
र्वथा भोगभोगुनि लगे असो का तो ज्ञानबद्ध ज्ञानी ॥ ५४ ॥
हा अभिमान ऐसा फुडा मुक्तपणें घालिखोडा कायक
रील प्राणी बापुजा न कळे अती सूक्ष्मपणें ५५ शुद्ध स्वप्न
पी मीपण उठी तें तळाळ्यास ती ब्रह्मांड कोटी ॥ तें मीपण
जिवाचा पोटी तें मुक्तता कैची ॥ ५६ मीपण ईश्वराबाधी ॥
तो हि सबळ किजे सों उपाधी ॥ शुद्ध्यासि जीवपदां मीपणा
जाणी ॥ ५७ ॥ जेथें सूक्ष्म तें विनाय असे तेथें सूक्ष्म तें अभीमा
न वसे तेणें अभिमाने लाविले पिसें मी मुक्त लगेनी ॥ ५८ ॥
जेथें चक्षुरूप प्राप्ती न घेते तेथें मिथ्या बहु सत्य तें घेते ते

स्वात्म २० पेंनाथिलीचिउद्येउं मिथ्यामुक्ती ६९ जेथेंस्वरूपका
 ची तेथेंमुक्तीमानसाची येउवीं निजबंधमोक्षाची वा
 ताहिनाही ६० अर्फीमानांचेनिलेखें मुक्तवासनाउक्ता
 सें यालागींअर्फीमानांचेनिशेधें निर्विशेषप्राप्ती ६१ जे
 पेंअर्फीमानसमूकतुरे तेथेंचिन्मात्रपाहंरफुटे समाधी
 सुरवनेटेपारें लणतीत्यातें ६२ निराभिमानुनिरावधी ते
 चिअखंडसमाधी परीकाष्टातेंत्रिशुधी समाधीनकळे ६३
 ताटस्याचीसमाधिसाचें मानितीत्यास्वरूपचें ज्ञानना
 हीनिश्चयाचें अनुमानसिद्धी ६४ अगतेमृच्छनाजाली
 तेणेंकाष्टापडोनिठेली तरीकायतेथेंजाली समाधीसा
 चें ६५ बहुरूपीसोंगसंपादितं वाचोस्तंभलाअवचिता

सुरव

२०

तेणे सवंगी ताटस्तता बहुकाळ जाली ६६ परिवार
ना जेथे नतुरे तेथे समाधी केवी घेरे सावध होतांचि प्रकरे
लगे उचित जीराया ६७ सर्वसंकल्प अवधी ते निर्विकल्प
समाधी सकळ शास्त्री प्रतिपादी समाधी तेची ६८ स्वरू
पदेखोनि तत्वता अस्त्रिये जाली ताटस्तता तरि जाणो
थे सर्वथा वृत्ती आले ६९ स्वरूपदेखोनि विस्मयो उठी तो
ही जिर उनिया पोटी त्या वरी जे दशा उठी ते समाधी साचा
रा ७० जेथे निशेष वृत्ती विरे तेथे विस्मयो न स्फुरे सूक्ष्म
कल्पना थावरे ते विस्मयो उठी ७१ जेथे निर्विशेष प्राप्ती
होये तेथे देहचि स्फुरुन ल्हाये तेव्हा ताटस्तता किंचळ
नाहे हे अपर दृष्टी ७२ ऐसे देहचि मिथ्या पये त्याची

२९ स्वामि कवण लक्ष्मी लक्षणे मग जव्हीचें नाहाणें निविजे कैसें ७३
 मिथ्या देहासितारस्तता। जो लियल्लणां वांजाता। तेसीं स
 क्षणेनिर्धारितां। निरिद्धिते निटकती ७४ होकां स्वप्नि
 चियानरा लागलीतारस्यमुद्रा। तरी काय तो स्वरा जाय
 ती आला ७५ स्वप्नी चिया लोका प्रती। जाते पणांची रव्याती
 परी नाही आला निश्चीती। जागे पणां ७६। जो साचार जाग
 ती आला। त्यासी स्वप्न देहो मिथ्या आला। हें साच किय बोला
 अनुमान आहे ७७ जो जागा होउनि स्वप्ने लाउं स्वप्न देहा
 सिलक्षणे। ते अधिक दराकीं लाजिरवाणे। ज्याचें त्यासी
 ७८ जो जागा होउनि स्वप्न सांगे। ते लटके पणची अवघे। प
 री स्वप्न देहासी आंगें आत कलानां ही ७९ तैसी साचार व

सु

२९

स्तुचीप्राप्ती। तोनात केदेहे स्थिती। तरीदेहेवर्तकवणे रि
ती। तेंप्रालब्धशेषें। ८०। वारावाजोनिवोसरे। परिरुखीहेला
वाथावरे कांलक्ष्मिदुनितिरें चालिजे पुढें। ८१। निवाणी
थावोवाजोनी जाये परिध्वनी। निशेषउरलें राहे। अर्कतपो
निअस्तुहोये। तज्हीउबाराउरे। ८२। मेघवोकोनिवोसरे
जळअवधेचिजीरे। परीमुईबोलथावरे। तेणेंपिकचीस
स्ये। ८३। तेंसीअविद्यानासोनिजाये। परीप्रालब्धभोग
शिषराहे। तेणेंशेषेंदेहवर्तताहे। जानियाचा। ८४। जेवि
कांपूर्वसंस्कारी। मध्यपवस्त्ररवादीधरी। आहेनाहीअळु
मधरी। तेंसेंदेहमुक्तासी। ८५। सर्पकांचोळीसांडुनिजाये

चाल तेवा ज्यानें हा लोंचालों लाहे मुक्तांचे देह ते से पाहे कर्म सुरवं
वर्तते ८६ जै से गळी तपत्र वारे निचकें तै से देह वते धा
२२ चिन्न बकें परी संकल्पा चिया विराकें ना तळे मन ८७ ॥ २२
अविद्या जे धेना सो निजाये देहे ते ठी अविद्या कार्ये
कारण ना मल्या कार्ये राहे हें धेउ केवी ८८ वरुण समुंदी
छे दिला जाये सार इता तात्का कून जाये तेवी अविद्या
द्याना से देह राहे प्रालब्धा वधी ८९ तया प्रालब्धा च्य
पोटी सांगे सकळ जे गोष्टी अथवा तो दर कुटी माजि
पडे ९० कां आचरो सकळ कर्म अथवा तटस्तराले नि
क्रमें ते प्राचिन्न चिपरिणामें तदनु रूपें ९१ जे धेना ध
बाधवता फिटली समूळ अविद्या फिटली देह तुरली ते धेनि

निर्विकल्पजाली समाधी सैरां॥ ९२ तैसी ज्या समाधी अ
वस्था तो भोग भोगुनि जगता सकळ कर्म अकर्ता तोचि
होये ९३ तो इंद्रियांचे नियोगें दिसे विद्यायाचरी लोखती
आंगें परी नीः संगता संयोगें भंगें नेणे ९४ पाहातां ज
कामाजि जाळी आणि जळाचि वरी बेलिगे परी जळेंसी ली
अलि सठेली पद्मीणी पत्रें ९५ कां फुंकितें लखलखि
ला जो फुंकास्तव प्रकाशला तो फुंकन सातठेला दिपु
जो सा ९६ तैसी कर्मस्तव उत्पती आणि कर्मेंचि जाली प
रम प्राप्ती॥ त्या कर्मणि जिवर्तती निष्कर्म होउनी ९७
तो वेढारी हो कांजनी अथवा ताटस्त तारा हो निराजनी
परी स्खीती अधिक उणी बोलोंचि नये ९८ रावो उपरी
माने जेला तरी राज्य पद अधिक आला किंवा हेरी व्याहारी

स्वात्म यनिवाला कायराज्य लामुके ९९९ या लांगिसमाधी
२३ आणी उंथा न यादोही अवस्ते चैलक्षण अप्राप्तीसी
वधु उजाण पूर्णा सिद्धि ३०० चाली चौपदी ॥ त्यापु
र्णचिपूण कां हणी वेदुसांशे निजनिधमौनी जो मोन्यवो
लणे प्राप्ती दोन्ही मुक्ती वाहेत याचे पाणी ३०० मुक्तीहु
निफुटकी हांती ब्रह्मरसाची रांधिली गोती वेदवादा चिया सां
उनिवोटी चवीचा खेत्या समाधी गाढी २ राउता वरी बेसे
घोउं रायाचि छाया छत्री पेउ समुक्क सुन्य जयाचे निउउ ॥
तो नरचिन्मय दुर्गंचिटे ३ प्रणवधनुष्य निधरिंकाढी ये
कवेळा दोन्ही शरवोढी मनोमग घाय विणपाती त्याची ल
चाशस्त्रे विणकाढी ४ तें मगां जन घालुनि पाही त्यावरि
ज्यांचें आसन आहे जो निजमाये तें नमरो निरवाये समाधी

सुरवा

२३

वंदीत्याचेपाय ५ निजतेजीं जो समुक्कसमाये। ते जाचा जो
निजते जहोये। नयनानयन होउ निराहे। समाधी वंदियाचे
पाय ६। अहं सोहं सांडुनि को सें। तें सुख जेणें अनुभविजे। नि
जे तें माकनि निजिजे। सहज सुखी तो ७। सहज सुखें तो जती
संतोखे। देहादि ममता तें मिथ्या देखे। रसने विणें जोहार सु
चारवें। तो निज सुखें नित्य निमग्न ८। येका जनार्दना चिंवांवी।
सहज भावार्थें जो सद्गवी। तो ब्रह्म सुखाचा अनुभवी। सहज सु
ख पावे ९। समाधी सुख नेटें पावें। योगमुद्रा योगियां मेटे। येका
जनार्दनी तारे वाटें। तें सुखें सी तो सहज राहाटे १०। तो देखें
चिपरब्रंत्स। तो करी तें चि सत्कर्म। त्याचिलि ला तो चि परमध
र्म धामी किचा ११। तो जल्पे तें चि वेदशास्त्र। तो वो सणाय तो
महांमंत्र। तो आनंदीचें आदि सुत्र। अव्यय त्वें १२। तो पुरुष

स्वात्म उत्तमोत्तम तु तो विष्णोति च विष्णामधाम तु तो निष्कामांचा काम
 कामनाशून्ये १३३ त्याचे श्वा सो श्वा साचे पक्षिचार ते आनंद
 माहेर त्यांच्या निमिषे निमिषे मां जिघंर निजसुरवेकें ले १३४
 जो निगुण निशब्दाचा तो बोलेयाची वाचा तो चाले तेथें समाधी २४
 चा संतोख तो रेवे १३५ तो बैसला दिसे येकसी परितो सर्व देस
 निवासी देहे हिं उतां दिगां तासी चळण त्या पाशीं असेना १३६
 तो असे वसे जिये देशी तेथें चाही मुक्ती हो ती दासी तो साचा
 रफोटें जासी परब्रंत्म त्या सीमे रलें १३७ ईश्वरु जो जगाचा तो आ
 जाधार कुतयाचा आनंदु बोळगणं जां गमचा आठही प्रहर १३८
 शमु त्याचे निशमला आला संतोष त्याचे नि संतोषला अनु
 भवा अनुभूतु जाला त्याचे नि अंग मेळें १३९ त्याचिये नि द्रेश
 सी समाधी ये विष्णोति सी शीणली माहेर जैसी विसावें धावे २०

ज्ञान ज्ञाते पणें संतापलें तें त्याचिये दृष्टीनि वों आलें वेद वोसि
गारि द्यालें वाक्चे चिये २१ हरी विरंच्यादिसे देव जाले त्याचे
निदेवत्वा मुकले शुन्य शुन्य पणा उबगले त्याचिये मीटी २२
वैकुंठाचे मुक्तवासी वसन वसिती अहि निशि ऐसी याची मै
री आत्मासी होईल केव्हां २३ जग द्धम हां मांया ते हरिहरा
न ये आया ते चिरु रुचरणी विलया जायनां ही पणें २४ जग ज
ग पणें संतापलें तें त्याचे निदुखाये निवों आलें कीं छाये मायेसी
मुकलें जग त्वजगा २५ अधिष्ठान परे देसी जाहलें तें त्या
चिया वोसंगा विसावों आलें कीं रवें वेद उनि सुरवावले न सुदे
चि मीठी २६ येव्ह उिया प्रतिती बां आंगी निष्ठा कांही गेली
मंगी मग गुरु शिष्या दों हो भांगी आपणां पें स्वये २७ कीं गा
दो न्ही उठे त्रणणों पारि दो बुवळीं येक देव पणें कां दों हो टीबो

स्वात्म
२५

सुख

२५

लघे येकशदु २६ वामस व्यदोहीभाग दोनांवीयेकाचि
जांग तेसेंगु कशिष्यदोहीभाग येक त्वेदिसते २७ जरीपु
कशिष्यदो हीयेक तरीदी सतीनुन्यअधिक जाणीनि
वृतिशान्ने देख याचिवोधा ३० तरिहेअवघेचिबावो ऐसा
अवगताहेभावो हामायामयेचिनिबहिो मृगजकत्वे ३१ जि
वशिवाचाभेदु केवळमार्कसमंधु तो मायेचाविनोदु सादर
ऐका ३२ मायाअणतीअवधीकुडी पारितेमायेचिउत्तमखो
डी स्वरूपआछादुनिगाठी वाढवीअध्या ३३ मायाब्रह्मरा
खे गुप्तता यालागीआवडेसमस्तं मुमुक्षोअतीअवरुडा
वैराग्यताआद्याक ३४ तेंचिब्रंत्यप्रगटअसतें तरीकोफ्तीच
स्यातेंनपुसतें अवघेचिउपोक्षितें हेळणांकरुनी ३५ सूर्यो

परब्रंक्षप्रत्यक्षादिसे। त्यासीउपेक्षितीलोककैसे। नमस्का
रीश्रध्यानसे ब्रंक्ष्यासितैसैंहैंतैपैं॥३४॥ अग्निदेवाचेंनिजमु
ख त्यावरीपायठेउनिघेतीसूक। आळसीधुंकितीधुंक
ब्रंक्ष्यासिदेखतैसैंचिहोतैं॥३५॥ मनकणीकिंगंगजळातें
करितीमुत्रमळा। एवंप्रत्यक्षासिकेवळ। उपेक्षाहोये॥३६॥
तैसैंपरब्रंक्ष्याचियाअमल्लि। अवघाहोतीअधोगती। हेच
कविलेंनिश्चीती। मायादेवी॥३७॥ तामायेचाउपकार। अवघा
हुनिपरमथोरु। आंत्मीतवसाचारु। मानिलाजिवें॥३८॥
मातापित्यासीविकल्पधरिती। जेगुरुसीप्रपंचकरिती॥
तेप्रकटस्वरुपीश्रध्याधरिती। हेंकदांनघो॥३९॥ ऐसेहें
अज्ञानजन। ब्रंक्षआछादुनिजाण। श्रध्यायुक्तमन। अति

स्वात्म शायेंकेले ४२ होकारोव्याचीबाहुली कधीवेगळीनहीजा सुरब
 ली परीज्याचीत्यावरीबिंबली दिसेजैसे ४३ कासागरा
 चीलहरी स्वप्नावेंचपळेसागरी तैसेपूणच्याआंगवरी मि
 थ्याजिवलेंभासे ४४ आंबापरिपाकेंतोपावे परिमळफुलापु
 ठेघांवे तैसेचिन्मात्राचेहेलावे जिवीतंदिसती ४५ जैस्या
 घृताचियाकणिका घृतेंशीनव्हेतीअणिका तैसेजीवपर
 ब्रंलीदेखा कल्पनामात्र ४६ जोअलिप्तपणेंउभा तोथिल्ल
 रीदिसेप्रतिबिंबा हेमिथ्यादैतशोभा देखेनातोची ४७ झुंजी
 अद्भुतियेदैतवद्भाती जरीबिंबवितासजीवनसे तरीप्रतिबिं
 बकवणाअभासे यालागिंदैतभावेंउलाहसे अद्भुतीयप्रभा
 ४८ तरियेकविद्याबहुविद्या हेतवनाममयादि येकलेंकीं

२६

२६

विरुद्धा अथ तैजनिती ४९ हा पूर्व पक्ष चिगाढा नककोनि
अर्थमुढा मानिताति सहदा विविधार्थाते ५० तरी अविद्या
येकी निश्चीती परिबाधक अनंत राती जैसी येक दावणी बांधि
जेती अनेक पशु ५१ तेथें पशु पशु प्रति बिरडे वेगवेगळे आंग
रडे येणें बाधक लघु येकानेक अविद्या ५२ तेथें ज्याचें बि
रडे तुल्य तेदोर दावणी तुल्य सुटले तेसें अविद्या अवरण फि
रले तो मुक्त जाला ५३ येकाचे नि अविद्या नासे जगचि मुक्त
व्हावें ऐसे मानिती त्या मतपिसें मन्ताभिमाना ५४ येके
दोरें दावणी उफडिली तरी अवधींच कैसी सुटली ती अधिक
अधिक गुंतली परस्परें मीकणी ५५ ते वियेकाच्या अनुष्ट
न सिद्धी तो जगचि मुक्त प्रतिपादी तो जाण पांती शुद्धी

स्वात्म अधिक गुंफे ५६ येकाचेनिभोजने केवीं तृप्त होइजेस
 २७ कळ जनें कींयेकाचेनिअमृतपाने जगअमरकेविहोइजे
 ५७ तैसीयेकाचीपरभ्राष्टी कैचीसकळांसीनिश्ची हेबोल
 कयाचीवदंती परीसिध्दांतनके ५८ ज्याचीअविद्यानिरसे
 त्यासीजगचिमुक्तदिसे तेथेअवधेमुक्तकरावेऐसें अभि
 मानत्वंनुरे ५९ फिरलीअविद्येचीबाधा तोचिप्राप्तमुक्त
 पदा हेंवशिष्टादिमत्तमर्यादा ज्ञानियाची ६० केवळदोर
 वाव्याळ हाकाळयाकीसंखपाळ स्मणत्ताहोयवरळ सांग
 तांची ६१ गंधर्वनगरींचेहुते मागांबहुपुढेंथोडे ऐसेस
 णतीतेद्राहाणेकींबेडे विचारिजेपां ६२ आकाशाचीसुमनें
 सुवासकींवासविहिनें निर्वीचितीतेंदेरवणे निधारिचें ६३

सुरव

२५

तैसी अविद्या चितवं बावो ते धें कैचाये कान मे कमावो। ता
 वाढ विती जे निवहो। ते काय निपुण ज्ञानी॥ ६४॥ ओ बिंमाजि
 बाहुली असे। हे लमणे तोची बिंबला दिसे। ते वीं आपुले नि
 संकल्प वसे। अविद्या दिष्टही॥ ६५॥ जैसी आपुली चित्तरे
 होती पडि सांकी प्रत्योत्तरे। जे वीं स्वसंकल्पाचे निदारे। अ
 विद्या दिष्टही॥ ६६॥ आरिसा काय प्रतिबिंब असे। परि जो
 पाहे तो अभासे। ते वीं आपुले नि संकल्प वसे। वसविल्या श्रद्धे
 ॥ ६७॥ स्वसंकल्पे अविद्या बाधू। स्वसंकल्पे मानिती बाधू
 स्वसंकल्पे अनुवादू। मी मुक्त लमण उनी॥ ६८॥ स्वसंकल्पा
 बांधुनिकां ही। जरी अविद्या चिना ही। ते कल्पना निजीय
 टांई। तैयाता याती कैची॥ ६९॥ लमण उनि कल्पनेचा नासी

या

स्वामि

२८

अविद्यापिउंसिनाचाग्रासी तैंअज्ञानचीनिशीनासी
अविद्याअभावे ७०॥ अविद्यानिरसुनिमन उरेत्याचें
तेसैंचिन्ह जैसाचिंनिचातुतत्रिन दिसेपरीनबाधी ७१
कांदग्धवस्त्राचीघडी कासेपरितेअवधीचकुडी तेथेंक
र्माकमाचीपरिवडी बो लोंचिनये ७२॥ बाधीतदृष्ट्याचेंमा
न तेथेंमनपणांनाहीमन हेअनुभवचीखूण अनुमाना
नये ७३॥ काष्टअवघेंजळोनिजाये परीअग्नीकाष्टाकारे
राहे तेकाष्टाचीअग्नीहौय तैसैंमन ७४॥ तेथेंपदोपदाचा
असु मतेंमनाचानासु अविद्यानिरासु अविद्यकत्व ७५
तेथेंप्राणेंपरिचारु क्रियेविणेंआचारु मनेंविणेंविचारु
विचारीविरे ७६॥ तेआठवित्तांनाठवे विसरतांनविसरे

सुख

२८

जे शुल वित्तां न शुल वे प्रमदामोहे ७७ जै निजेलिया हिजा
 जे जागल्या निजेसी वागे जे सर्व करु निउगे सर्व दासर्वी ७८
 तेथें शब्दे वीण बोली चरणें विणें चाली दृष्टी ना आली देख
 णी दशा ७९ तं व उपशमा जाला शमू ने मां ते मुकली ने मु ठ
 को निठेला निष्कामू सकामेंसी ८० तेथें धैय मुकली धेती
 वार्धिका जाली शांती मगुणांची मूर्ति निर्गुणत्वा जाली
 ८१ जाला दिवसाचा उगाणा रात्री मुकली रात्री पणा मंध्या
 काळीची गणना बुडो निगेली ८२ फिटला वेदाचा म्रमू ला
 जो निलोपलें कर्म सीग चढला धर्म धार्मिकाचा ८३ तेथे
 निष्ठा सिमुकी जाली बोधाची मुली गेली साधनांची सरली
 सांकडी उबवची ८४ जहिं सामां वळली जांगी समाधी सा

वि

स्वात्म मावली सर्वांगी धारिष्टुरंगलेंरंगी चैतन्याचा ॥ ८५ ॥ निद्रेनः सुरव
 २९ शोषगेली जागृतीनाही जागीनली स्वप्नाची मोडली सम
 ठवाट ॥ ८६ ॥ दवडुनि अश्रधन आकाशशोलिलें मौन्य ति
 ये आरिसा पाहोतां उन्मन बिंबप्रतिबिंबनदिसे ॥ ८७ ॥ तेथे
 अफ्यासुलाजिला विस्मयोवेडावला अनुभवही बुडाला
 अवयें न आंगे ॥ ८८ ॥ आनंदगिळिला बोधो बोधही गिळिला अ
 नंदें दोन्ही नांदीनुसंधें सुरवची नांदे ॥ ८९ ॥ तेव्हा सुरवते
 सें लक्षण ते सुरवावे गळें मुरेचितेथे याळांगी सुरवसुख प
 णाते सुरवले विरे ९० सुरवसुख लेजेथें नाही तरी सुन्य
 वादु अलापि सुन्य जाण विलें जिये ठावें तें तव सुख न के
 ती ९१ ~~हेकाचंद्रमाची चिये अंवेसे स्वयेप्रकटेना को~~
 होकाचंद्रमाचिये अंवेसे ॥ स्वयेप्रकटेना कोण्डानदिसे ॥ परि

सुरव

२९

अवसे

संन्यासी ॥ स्वयेंतंपादुं जाये त्या वेदासी ॥ सत्यमानलें त्या लो
कांसी ॥ परितो आपणीया तें जाणे ॥ ९३ ॥

~~यमनदी से पवित्री बंदन आहे तो नव जन्म ॥ ९४ ॥~~

~~वविनोदं जलं संतर्क ॥ स्वयेंतुं पादुं जाणे व ॥~~

~~त्या वेदासी सत्यमानलें त्या लोकांसी ॥ परितो आप~~

णे

~~पवित्री बंदन ॥ ९३ ॥~~ सर्वस्तोदयोग्रहणी स्वयें प्रगटे तरुणी ॥

पाहातां नंदरवचिकोण्ही तरी नाही सूर्योकाये ॥ ९४ ॥

सें सुन्य जेणें जाणी तिलें त्यासी शुन्य केवी जाय केले ॥

आं रवगणितां शुन्य आले ॥ परी गणकु सुन्य न व्हेकी ॥ ९५ ॥

या लांगी शुन्य मतवादी ॥ माथानुधवेची शब्दां ॥ शुन्य सी

हिलें शुन्य वादा ॥ नास्तिकत्वा आली ॥ ९६ ॥

णिकां विषयान व्हे जे सुरवें सुरव पणें सुरवावे ऐसें को

व्हीयेक सुरव आहे ॥ स दो दीत ॥ ९७ ॥ ऐसी या निज सु

जाण

स्वात्म

३०

खाचापोटी। दुजेन विण ग्रंथ गोठी वाचैवीण जग जेठी।
जनाईनु वदवी ९८ अवघा जनाईनु चिदेखा तेथें जाउ
नामें निर्मिलायेका तेथें नावें ग्रंथ लेखा अलक्षेंसी ९९
जेथें जनाईन कृपा प्राप्ती तेथें उपनिषदाचा मथितार्थी।
देशाभाषे माजि समस्त लोटंगळीये ती ग्रंथार्थी ४००।
ते गुरु कृपावैभवे आत्मसुखयेणे नावें ग्रंथ निर्मिला
देवें ईही अक्षरी अक्षरा १ जैसी खांब सुत्रीची बाउली सु
त्रीया आधीन उगली तो जें जें बोलवी बोली ते वाचावे दे
पहिले अनुमात्र बिज परिजाकरां मिले हें न कळे मज पाठी
येका येकी ग्रंथ वोज वोडवली दावी ३ निरोपण काय चाल
वावें प्रमय कैसें अकळावें हे कांहीं च सर्वथा जिवें म्या विवरिले

सुरभ

३०

नाही ५ मास्यामनीरिघीलं जनार्दन मासीजिहाजा
लातोआपण मासाहातधरुनीजाण ग्रंथलेखनतोकरवी
५॥ हीश्रोतयांचाअक्षेप नकळेग्रंथपिठिकेचेंरूप परि
येकशरेंनिजस्वरूप ग्रंथाद्याआले ६ निरसवींविकल्पबा
धा शरवांचीवेदमर्यादा हेकाहीचिनीकदा उपलउत्तेये
७ परिनेणोंकायश्रीअनंता आवउलीहेग्रंथकथा जोनि
जभावेभावाथा वदोनिठेला ८ आतांमजमुखेंवदलादे
वी ऐसाद्यावाअहंभावो तवविश्वतोमुखेंपाहाहो देवोचि
मदे ९ त्याअद्वैतपरमपवित्रा विकल्पनिरसुनिविवि
शा वांवियानव्हेतियाअर्धमात्रा प्रणवपिठीचिया १०॥३॥

स्वात्म आत्मसुखये गे विनावे। हाके वळग्रंथनके। येणे रह स्थज सुख
३९ लुभवावे निज आत्मसुख ३१ जे आत्मसुखे सदा सुरत ला
सी पढिये हा ग्रंथ जे आत्मसुखा आर्ति वंत ते ही ग्रंथार्थ ३९
हा ध्यावा ३२ हो कांपती सुखा लागी गोरटी दासी सासु
रयाची मानि मोटी ते सें प्रमय सुनी दीठी पाहावा हा ग्रंथ
३३ जैसे द्राक्षी चिया घंठी गोठी हुनि अर्धी क गोठी तेसी
वोंवी य हुनि वोंवी चढी वोंवी अहे ३४ जैसे चद्र किरणी
अमृत भरले ते चकोरासी चमा गा आले ते सें आत्मसुख
उवा रिले निर्मळ रासी ३५ हा हो आत्मसुख ते कैसें हे
वारं वार मन भुसें तरी करतळा मळ विन्यासी संगे न रेका ३५

जैसे मर्कट्या लावी कळा कळे माजि सुरव कल्लोळा तैसें सदां
सुरव केवना कळे विण माधु सी १७ आहे तें आत्म सुख सक
आहे परवा उकन के किजे काय पाला गंधरावे सद्गुरुपा
य तें भावार्थें प्राप्ती १८ सद्गुरु तोचि परब्रह्म मूर्ति भावार्थें
करितां अन्यन्यभक्ती १९ शिष्यासी आत्म सुखाची प्राप्ती होय
निश्चिती ताका १९ आतां ब्रह्म ज्ञानाची किली सांगे नयेक
ची बोली ज्याची कल्पना निमाली तो प्राप्त पुरुष २० याचिला
गी आचार याचिला गी विचार याचिला गी शास्त्र संज्ञा सो
सी जे सदां २१ याचिला गी ज्ञान याचिला गी ध्यान योग अष्टां
ग साधन याचिला गी किजे २२ याला गी तपसा यास याचि
ला गी जप संन्यास येका की वनवास याला गी किजे २३ या

स्वात्म

३३

लागीदिगांबर यालागीवलकलांबर यालागीचर्मंबर
मृगव्याघ्रांबरादिक २४ यालागीफुळाहारी यालागिनि
राहारी याचिलागीजटाधारी काषावस्त्रं २५ याचिलागी
वीतराग याचिलागीयोगयाग याचिलागीसांग संवादुकि
जे २६ याचिलागिवेदुपाचीलागीबोधू याचिलागीसुदु
सांउजेसदा २७ याचिलागीसंताचे मोथांधारिजेमोचे
महिमासांउनिरायाचे रंकतलाहिजेयालागी २८ याचि
लागीसद्गुरु याचिलागीतत्वविचार याचिलागीधैर्यनि
धरि धरगविलाजेणे २९ तोहाप्रबगजपचाननु जोअ
नामनामेंजनाईनु तेणेयेकपणेयेकहोउनि कविलकर
वी ३० येथेप्रभावतितैनिजस्वार्थप्रावार्थकृत्यकृत्यार्थप्रावा

सुख

३३

अथ तैपरमार्थ पाषाणीपाविजे ॥ ३१ ॥ आवाधैतैक्रांतीफिरे आ
वाधैतैविकल्पतुरे आवाधैतैदेवमेरे आविलाठाई ॥ ३२ ॥ आवा
धैतैसत्यबाहु आवाधैतैरीसत्यसाधु आवाधैतैसत्यबोध
चनमात्र ॥ ३३ ॥ आवाधैतैतीथफळ आवाधैतैतत्वकळे बैकुंठी
चेहीमावबळे पाहुणेयेती ॥ ३४ ॥ आवाधैतैभगवद्भजना आवे
लुटवीकल्पकल्पना आवे तैमावना तत्काळफळे ॥ ३५ ॥ आवे
तैश्रेष्ठभाग्ये आवे वरिष्ठवैराग्य आवे तैआरोग्ये भवरागि
यासी ॥ ३६ ॥ अहमावार्थीनिजांचा तैदेवोदेवकुसेवेचा बो
लेबोलिजेवाचा तेतात्काळकरी ॥ ३७ ॥ द्रौपदीचिया मावासा
दी नानांअंबरांचियाकोटी करुनियांजगजेरी राखिल्लीलज्जा
॥ ३८ ॥ अल्हादपुत्रशत्रुचा परिभावफळलातयाचा इंदनिरु

स्वात्म

३३

निसवंगिचा बोळगणादेवो ॥ ३९ ॥ यालागिंमावोतैंविजय
वृत्ती भावोतैंपरमप्राप्ती भावोतैंरव्याती परमार्थची ॥ ४० ॥
भावार्थसत्यगुरुं भावार्थतैंनिजनिधारी भावनाहोंतस्मिमी
भारु ॥ जन्महोये ॥ ४१ ॥ गुरुशिष्याचियाबोला भावार्थुचिमोला
आलैं ॥ तोभावो जैंपालरला ॥ तैंबुडालाजाणां ॥ ४२ ॥ यालागींचाउ
जरीपरमार्था तरीमळें नेदावापरमार्था भावेदीणसर्वथा ॥ प
रमार्थुनघेउ ॥ ४३ ॥ जरीमळकाहोयभावार्थु तरीमळकाचिनि
ळेपरमार्थु मर्गदेखनुसारेंस्वार्थु समूळलाप्ते ॥ ४४ ॥ दृढभावो
घेना ॥ जैंउद्भरउपजेमना ॥ तैंजनीजनाईना देखिजेसाच ॥ ४५ ॥
तो गुरुअणावेजनाईना माझीनयनीचेंजंजन ॥ तेंस्वसुखाचें
निधान दाविलेंउठ्ठां ॥ ४६ ॥ त्यासिनाही गुरुवाचीगोती परी

सुखा

३३

गुरुत्वत्याचिपायनसौती। संचिंचरणरजदैव्यफेडी। दावीनि
जस्वरुप ४७ याजागीमावार्थेसीपाये धरित्याअविद्यानिः
शेषजाये हेस्ततीनाअर्थवादुनोहे। प्रतीतमासी ४८ म्या
नाहीकेलेउग्रतप नाहीजंपीनेलामंत्रजप योगयागखटा
रोप नाहीतीर्थादिभ्रमण ४९ आत्मासकळसाधनासा
धन। सद्गुरुचेअरीचरण। तेणेदाविल्लीहेखुण। जगद्गुरुवे
नादे ५० आत्मागुरुतोगुरु शिष्यतोसद्गुरु निरापराध
तोपरमगुरु। यागुरुचेनिपांये ५१ ऐसियाचेसोउनिपा
ये। कोणकोणांतीर्थाजाये। जाउनिपांकायलाहे। हेनकळे
मज ५२ येकायेकपणाचिनाथीलिरि। त्यायेकपणांचीसो
उनिगांठी। मुक्तमुक्तपणांचीविरगुंठी। निरवेजनाईनचरय ५३

खालसु

३४

आतां सैज्जनी उपसाहावे। हेंहीनलगे प्राणविं तेंहि स
दुरुचि स्वभावे। जालें आंहा ॥ ५४ ॥ ऐसी या जीव्री युक्ता
येका येक लेच रणी माथां। वरूद जीया ग्रंथा ॥ द्यावे संजा ॥ ५५ ॥
तरी अज्ञानांचें अज्ञान फीटे। ज्ञानियाचे ज्ञाना शिमान तुथे।
जनी जनार्दन फीटे। सर्वत्र सदां ॥ ५६ ॥ येणें वर देणें पासोन।
फीचे निभाव वचन। आपणिया आपण जनार्दन। ही धले
देरवा ॥ ५७ ॥ आतां येक पणांचे नीनावे। जाला जनार्दन तुचि
जा घवे। आणि जनार्दनाचे नितीवे। जीतू मसे येका ॥ ५८ ॥
येका येक पणे विणें आतां। केला यापरी कविल कर्ता। वि
नवणी श्रोतयां संता। अवधान दिजे ॥ ५९ ॥ तुमचिया लळे
याचे लळवाउं। निशब्द बांदें बोल राउं। निज जीवा तें तुला पु

ख

३४

ढें पंढीनलोंस्वामी ॥ ६० ॥ बाळकबोलेबोबडे ॥ तेणेंमातेसी
प्रितीवाटे ॥ तेवीरहीबोलेंवाउंकोउं ॥ रिशाल्लुंली ॥ ६१ ॥ सं
तीअवधानद्यावें ॥ सज्जनीसहन्मुख्यावें ॥ ग्रंथकेलायेणेंभा
वें ॥ भावार्थेंसी ॥ ६२ ॥ हाग्रंथयेणेंचिभावि ॥ जेसंतीसदांसंतो
षावें ॥ संतोषोनिष्पणावें ॥ आपुलेंमज ॥ ६३ ॥ समर्थजयाकडे
पाहे ॥ तयाचेंदारिद्रविछिन्नहोये ॥ तेवीसंतकृपादृष्टीला
हे ॥ तेंसनाथमी ॥ ६४ ॥ जेसिद्धांचेंसिद्धस्नान ॥ तेचिसाध
कांचेंसाधन ॥ येग्रंथीचेंरसाकलक्षण ॥ ऐसंचिजाहे ॥ ६५ ॥
यालागींसिद्धांजाणिसाधकां ॥ येग्रंथीलाजेआवांका ॥
हादोहीचियानिजसुखा ॥ संतोषतोषु ॥ ६६ ॥ लक्षणउनिमु

स्वात्म

३५

काजाणिमुमुक्षा हाअर्थलाभेनिजपक्षा साध्यसाधनल सुख
क्षा स्वाधिकारेदावी ६७ जैसीआपुलालीभावना मज
नेपाववीत्यात्यास्थाना जैसाहाग्रंथुजाणा स्वाधिकारेनि
बवी ६८ लोकांआपुलेनिसंकल्पवसें देवोदेवित्वावस्तुचि ॥३५॥
मासे तेदीग्रंथुहाअधिकारवसें फळेनदावी ६९ येग्रंथी
चेंनिरोपणें वरिवरीपाठांतांदिसेकठीण परीअस्यांतरीलगे
जीजांण अमृताऐसी ७० परिउपमाहेहीथोडी अमृतपा
नेंअमरकोडी अंतीमरणांमाजीबुडी देउनिमरती ७१
तेसैंनळोहेअमृता जीवेंविणेंजिववित सिवेंवीणसाभ्या
समर्थुनिदावी ७२ हेप्राशनेंवीणअमृतपानें कींविदेहेन
दाचेंमोजन कींसंततमराचेंनिजसुमन सदांअमोदबहुके ७३

हानिगुणं चाश्रीं गारु देहांतिताचा अंकं कारु कीं अवेषेवी
पसनागरु स्वरूपते ही ७४ हे जो किय वीण देखते श्रोत्रें
वीण ऐकते रसने वीण नारबते रसने सीते ७५ हे चरणें वी
ण चालते वदने विणे बोलते क्रीये विण करते अर्ते पणें हें ७६
हे जंमृतातें जिववितें कीं कल्पतरु याचे मागते चिंतामणीचे
पुरवितें मनोरथ हें ७७ हे परिसत्ची काळिमां फेरी दशेरी
देव्यता दवडी लक्ष्मीची अवकळा काढी करी कळायुक्त
७८ हे श्रुतीतें पढवितें सकळ शास्त्रांबुधी देते कीना
नामते बुझावितें स्वरूपातें हें ७९ हे देवाचे देवतार्चन हे जे
वाचे जन्मस्थान सकळ साध्याचें साधन हे चियेक ८० हे
सव्ययाचें आयुष्य हे अद्वयाचे रहस्ये हे सामरस्याचें साम :

स्वात्म रस्य सहजान्वये ८१ हेअजन्माचेंजन्मपत्र हें क्षेत्रविहि । सुख ।
 नाचेंसुक्षेत्र हेंजनादीचेंआदिसूत्र । अमंगलें ८२ दया
 ३६ येणेंदयाळलें । कृपायेणेंकृपाळल । सत्यासीसत्यल । येणेंये
 के । ८३ । येणेंप्रकाशेंप्रकारुभासे । येणेंदेखणेंनिदेखणदि
 से । येणेंसुखेंसुखउल्लासे । उचेंबळत ८४ येणेंनाठवे
 देहेरोहे । येणेंतुरतीसंदेहे । देहीदेहेंविदेहें । येणेंयेको ८५ ।
 हेंनिजांगाचीगोरी । गुरुकृपाउपलब्धीफुगी । तेथेंनितनवी
 आवरी । होयतेंफळे ८६ । होकांवछामनी । आवरीजैसी
 स्तनपानी । कांदुकाळलेंभोजनी । सादरजैसा ८७ । नात
 रीनिर्वाळिचापाउसा । सेलुनिघेचातकजैसा । गुरुवचनांला

३६।

गीतैसा स्वानंदें सादर ८८ उल्लासेनाचे मयोरजेसा नव
घनगर्जनासारिसा परमायलांगीतैसा उछावतेवी ८९ कां
घनलोभें धनिकु कां कामिनीलोभें कामिकु तैसानितनवा
वरिबु सदुस्तजनी ९० ऐसें गुरुचरणीज्याचे प्रेम तेणें ही
केले साकडिनें म परमायचिं कर्म फळे लासी ९१ याप
रीजो साधुकु गुरुवचनाचांतकु त्यासि हाग्रंथविवेकु स
फळीत फळे ९२ नवलया फळाचें निज वरीलचा जांत
विज जन्मात्रैकनिर्मळे मग मगीत सुपरिमळे स्वानंदबो
धें ९३ दुरुनियेतांचितोवासु धांवती विवेकी राजहंसु मु
मुक्षसागरांत बहुवसु रुझी करिली समुदाये ९४ तेथे

स्वामि शुकादीकृतसजाले सुभाषीतबोळलतीबोले तेहीच सुख
चनेसंतोषले श्रीमंतसाधू १५ तेचुकुमुखिंचीगव्हित
फळे प्राप्तप्राप्तभावबळे तेगोडियाचिरसाळे अक्षर
लिहिली १६ अक्षरीअक्षर अक्षरांतपरासर अक्षरी ३७
अक्षरनिर्धारि निर्धारितांहायंधु १७ स्वामिसुखग्रंथा
अक्षर तेक्षराक्षरातीपर पुरुषोत्तमान्धें साचार निज
धामहे १८ सुळडाहाळा साखाबप्रबळ वनउदानदृप्त
सकळ अवधीबाजीयेकडीफळ सुखस्वाधीष्ट १९
हेजिवाअतिलगोडी अनिर्वाच्यचोखडी तेजाविलीक

वित्त्ववादी वाचेचा अर्थ ॥ ५०० ॥ तेथे जनार्दन कृपा
न वरुषता हे स्वानंद जीवन तेणे येका की कविता वन स
फळीत सदां १ पुर्वी भिानुदास कविकुळवल्ली निजास
मंडपावरी वेलि गेली येका जनार्दनी पुष्पी फळी संतसु
रवीय तोली २ हे स्वामिसुरव कथा वीवेक वैराग्य युक्त
श्रोता अध्येने अवण करिता या समाधी अवस्थालो
टांगणी ३ येका ये कतु जनार्दन लणो निरुवीसी विये कप
णा या लांगी ग्रंथ गणना संपूर्ण जाली ४ येका जनार्दन प
रिपूर्ण जनी जनार्दन अभिन्न हे ज्यासी अकळे रुण स्वा
स सुरव तो लाहे ५ इति श्री स्वामिसुरवे हा ग्रंथ पियुरे

स्वात्म॥

ओते कते येक मुखे सदा संतुष्ट होव ॥ १०६ ॥ १॥ सुख

॥ ३८ ॥

इति श्री स्वात्म सुख ग्रंथ संपूर्ण मस्तु ॥ श्री कृष्ण

पणमस्तु ॥ मुनंभवत ॥ इंदुस्तकं जदार उपना ॥ ३८ ॥

लक्ष्मणे

मेनभा स्करै नलिखितं ॥ शकं ॥ १०५ विजयनाम
मं वसरे भाद्रपद वद्य ॥ वद्य ॥ नादनीति पूर्ण ॥

